

Betænkning afgivet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 6. december 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond

(Ændringer af indstillingsretten af midler fra EU's Regionalfond og Socialfond m.v.)

[af erhvervsministeren (Rasmus Jarlov)]

1. Indstillinger

Et flertal i udvalget (DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal i udvalget (S, EL ALT, RV og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker følgende: Centralisering har taget overhånd i de borgerlige politiske beslutninger. Først og fremmest har kommunalreformen, der reducerede 271 kommuner til 98 kommuner og erstattede 14 amter med 5 regioner, centraliseret Danmark. Siden fulgte reformer, der centraliserede yderligere: Domsstole, politi, sygehusvæsen, SKAT – større og færre enheder, længere væk fra borgerne.

Det har haft alvorlige konsekvenser for balancen i Danmark. Og desværre fortsætter centraliseringen af Danmark med dette lovforslag. Det er ikke en udvikling, Socialdemokratiet bifalder.

Socialdemokratiet er enig i, at erhvervsfremmesystemet skal være overskueligt for de danske virksomheder. Selvfølgelig skal virksomhederne let kunne finde den rådgivning og hjælp, som de har behov for. Derfor var Socialdemokratiet parat til at luge ud i den jungle af overlappende ordninger og tilbud, som længe har præget erhvervsfremmeområdet. So-

cialdemokratiet anerkender, at der er et klart behov for færre aktører, stærkere klynger, mindre administration og færre overlap og en større grad af digitalisering.

Men hvor Socialdemokratiet gerne ville forenkle, øge kvaliteten og bevare den stærke regionale og kommunale forankring af indsatsen, ja, der ville regeringen endnu engang gå ned ad centraliseringens vej.

Indtil nu har ansvaret for erhvervsfremme være delt mellem stat, regioner og kommuner. Men regeringen og Dansk Folkeparti har skrevet regionerne ud af ligningen med det smalle forlig. Det mener vi er et tab for dansk erhvervsliv.

Ved at centralisere erhvervsfremmeindsatsen i staten er der overhængende fare for, at man mister fornemmelsen for virksomhedernes hverdag, der selvfølgelig er præget af, hvor de ligger i landet. Med centraliseringen mister man det lokale kendskab og det regionale overblik, som er essentielt for at fremme erhvervene målrettet.

Regionerne har ellers fungeret som bindeleddet i en række decentrale partnerskaber mellem virksomheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, kommuner og altså indtil nu regionerne, som har skabt nye muligheder for vækst og udvikling rundtom i hele landet.

En lang række decentrale partnerskaber har styrket erhvervslivets muligheder. F.eks. partnerskaberne bag offshoreindustrien i Esbjerg, bag den midt- og vestjyske vindmølleindustri eller bag opstarten på Center for Industriel Elektronik på Als – alle eksempler på, hvordan man kan fremme erhvervene og den regionale udvikling effektivt, når man ved, hvad der rykker lokalt og regionalt, og derfor kan bringe de rette folk sammen.

Derfor er det et tab og ikke et udtryk for forenkling, at regionerne med L 67, L 68 og L 73 stort set bliver skrevet ud af erhvervsfremmeindsatsen i Danmark. Med afskaffelsen af regionernes rolle i erhvervsfremmeindsatsen er det regerin-

gens tanke, at staten fremover skal udmønte EU-struktur-fondsmidlerne til regional udvikling. Det er et mærkværdigt område at centralisere, da hele kongstanken bag de regionale udviklingsmidler er, at de skal udmøntes i regionale partnerskaber. Ligeledes synes regionernes mulighed for at indgå i bl.a. grænseoverskridende og internationalt samarbejde at blive svækket med lovforslaget. En mulig konsekvens af dette kan blive, at det arbejde mellem kommuner og regioner, hvor man samarbejder om at trække EU-midler hjem til Danmark, svækkes.

En af styrkerne ved dansk erhvervsfremme har ellers været, at der hidtil har været et tæt samarbejde med videninstitutioner, erhvervsliv og erhvervsfremmesystemet på regionalt niveau. Styrken består i netværk med kendskab til hinanden og dialog.

I høringssvarene fra Danske Universiteter, DTU, TEKNAT Dekankollegiet anføres store betænkeligheder med centraliseringen af erhvervsfremme.

TEKNAT Dekankollegiet siger, at forslaget stort set fjerner viden- og uddannelsesinstitutionerne i den fremtidige erhvervsfremmeindsats, og er stærkt bekymret over, at regeringen fjerner regionerne som centrale aktører i dansk erhvervsfremme. DTU er bekymret, fordi centraliseringen vil hæmme dialogen mellem videninstitutioner, interesseorganisationer, regionale innovationsmiljøer og virksomheder. Danske Universiteter forudsiger en svækkelse af universiteternes deltagelse i erhvervsfremmen. Ministerens svar til disse bekymringer er, at der er en plads til videninstitutionerne i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Ministeren udviser hermed mangel på forståelse for, at styrken ved at have en regional forankring af dele af erhvervsfremmeindsatsen er, at nærhed, netværk og dialog er en styrke, som sikrer, at viden fra forskningsverdenen bliver til produkter, processer og servicier, som skaber vækst og produktivitet i dansk erhvervsliv.

En væsentlig krumtap i hele regeringens centralisering af erhvervsfremmesystemet bygger på, at dele af den kommunale erhvervsservice skal afløses af en øget digitalisering, båret igennem af en ny it-plattform, der ikke forventes at være parat, når det gamle erhvervsfremmesystem afvikles ved udgangen af 2018. Når loven træder i kraft den 1. januar 2019, skal virksomhederne vente et halvt år på den digitale plattform, som bl.a. skal løse noget af den decentrale erhvervsfremmeindsats i kommunerne. Med andre ord er der fare for, at regeringen kommer til at gentage det fejlgreb, som blev gjort under implementeringen af den digitale tinglysning. Man høster rationaliseringsgevinsterne, inden det nye system, som skal erstatte den kommunale og regionale service, er udviklet.

Det er svært at se, hvorfor erhvervsfremmeaftalen skulle hastes igennem i foråret, når den digitale plattform, som skal

erstatte dele af den kommunale erhvervsfremme, først starter medio 2019 og først er færdigudviklet efter en årrække.

Socialdemokratiet har en konstruktiv skepsis, når det kommer til udviklingen af nye offentlige digitale projekter.

Socialdemokratiet har derfor haft erhvervsministeren i samråd i Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg om udviklingen af den nye digitale plattform for at få målet og udviklingsprocessen bedre belyst og få større vished for, hvad vi og virksomhederne kan forvente af den nye digitale plattform. Her udviste erhvervsministeren en manglende indsigt i udviklingen af den nye digitale plattform. Derfor har der været gennemført en teknisk gennemgang af udviklingen af it-plattformen, som viste, at udviklingen af den digitale plattform er velforberedt.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget henviser til Enhedslistens ordførertale ved 1. behandling af L 67, L 68 og L 73 den 8. november 2018.

3. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. oktober 2018 og var til 1. behandling den 8. november 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Sammenhæng med andre lovforslag

Lovforslaget blev ved 1. behandling sambehandlet med lovforslag nr. L 67 (Forslag til lov om ændring af lov om dansk turisme og lov om VisitDenmark) og L 73 (Forslag til lov om erhvervsfremme).

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervsministeren sendte den 27. november 2018 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm del – bilag 78. Den 9. oktober 2018 sendte erhvervsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 3 bilag på lovforslaget.

Hans Kristian Skibby (DF) Mette Hjermind Dencker (DF) Jan Rytkjær Callesen (DF) Merete Dea Larsen (DF)

Tilde Bork (DF) Dorthe Ullemose (DF) Torsten Schack Pedersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Carl Holst (V)

Hans Christian Schmidt (V) Erling Bonnesen (V) Jane Heitmann (V) May-Britt Katstrup (LA) Joachim B. Olsen (LA) nfm.

Anders Johansson (KF) Erik Christensen (S) Karin Gaardsted (S) Peter Hummelgaard Thomsen (S) Kaare Dybvad (S)

Morten Bødskov (S) fmd. Rasmus Horn Langhoff (S) Thomas Jensen (S) Malou Lunderød (S) Pelle Dragsted (EL)

Rune Lund (EL) Rasmus Nordqvist (ALT) Ida Auken (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Karsten Hønge (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		